

Brüssel, 23. september 2025
(OR. en, bg)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0008(COD)

12843/25
ADD 1

CODEC 1264
SOC 611
STATIS 64

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistikat ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 862/2007 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 763/2008 ja (EL) nr 1260/2013 (esimene lugemine) – Nõukogu esimese lugemise seisukoha ja nõukogu põhjenduste vastuvõtmine = Avaldused

---

Bulgaaria avaldus

Bulgaaria Vabariik toetab lisaväärtust, mida pakub Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistikat käsitlev määrus, millega kehtestatakse ühine õigusraamistik Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistika arendamiseks, tegemiseks ja levitamiseks ning sotsiaalstatistika ajakohastamiseks, et paremini toetada demograafiliste muutuste, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kestliku arenguga seotud ELi poliitikat.

Bulgaaria Vabariigi arvates on väga tähtis edendada ja kaitsta põhiõigusi, mille oluline osa on naiste ja meeste võrdõiguslikkus. Oleme praegu ja ka edaspidi pühendunud aluslepingutes sätestatud Euroopa Liidu põhimõtetele ja väärtustele.

Bulgaaria märgib sellega seoses, et Bulgaaria Vabariigi konstitutsioonikohtu 2018. aasta otsuses sedastatakse, et Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) edendatakse ingliskeelse mõistega „gender“ seotud õiguslikke kontseptsioone, mis on vastuolus Bulgaaria põhiseaduse aluspõhimõtetega.

Peale selle selgitas konstitutsioonikohus 2021. aastal, et põhiseaduses kasutatud soo mõistet tuleks riigisisese õiguse kontekstis mõista üksnes selle bioloogilises tähenduses (mehed ja naised). Kooskõlas nende otsustega teatab Bulgaaria Vabariik, et ta ei saa aktsepteerida kontseptsioone, mille eesmärk on eristada ingliskeelset terminit „sex“ bioloogilise kategooriana (mehed ja naised) terminist „gender“, mis on sotsiaalne konstruktsioon ning ta tõlgendab kõnealuselises määruses terminit „gender“ üksnes selle bioloogilises tähenduses.

Selles mõttes aktsepteerib Bulgaaria kõnealuselise määruse tekstis esineva termini „gender“ bulgaaria keelde tõlkimisel ainult sõna „sex“ (Bulgaaria keeles „пол“).

Tšehhi avaldus

Tšehhi Vabariik toetab Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistikat käsitleva määruse (ESOP) üldpõhimõtteid ja peab tervitatavaks mitmeid kompromissteksti aspekte. Läbirääkimisprotsessi lõpule viimise kiirus mõjutab kompromissteksti aga negatiivselt.

Tšehhi Vabariik on jätkuvalt veendunud, et artiklite 3, 5 ja 11 kavandatud sõnastus on problemaatiline nende tulevasel rakendamisel statistilises praktikas.

Tšehhi Vabariigi peamine mure on mõiste „rahvastik“ kohaldamine ja rahvastiku registreerimata osa modelleerimine ilma usaldusväärsete andmeallikateta. Äärmiselt oluline on kasutada rahvastikuregistrile tuginevaid haldusandmete allikaid õigeaegse statistika koostamiseks kooskõlas Euroopa ametliku statistika kvaliteedistandarditega. Kõnealuselise määruse lisas täpsustatud andmete esitamise lühikestest tähtaegadest on võimalik kinni pidada ainult siis, kui andmed võivad põhineda usaldusväärsetel ja põhjalikel haldusandmete allikatel.

Tšehhi Vabariik on arvamusel, et kaitsemeede, millega piiratakse kõnealuse määruse kohaldamisala ja kehtestatakse selle seos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1700, millega luuakse valimitena kogutud individuaalsetel andmetel põhineva üksikisikuid ja leibkondi käsitleva Euroopa statistika ühtne raamistik, on lõplikus kompromisstekstis sõnastatud üksnes seoses Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistikat käsitleva määruse alusel kogutud andmete olemasoleva sisuga, mitte üldiselt seoses andmetega, mis on kogutud üksikisikute ja leibkondade valimite põhjal. See võib tulevikus suurendada liikmesriikide ja andmeesitajate koormust.

Tšehhi Vabariik usub, et artikli 5 kohane sihtotstarbeline lisaandmete kogumine ei tekita liikmesriikidele erakordset koormust ja et nad keskenduvad üksnes olemasolevate haldusandmete allikate kasutamisele.

Tšehhi Vabariik saab lõplikku kompromissteksti toetada, kuid teatavate eespool esitatud reservatsioonidega.

Ungari avaldus

Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL).../... eelnõus, mis käsitleb Euroopa rahvastiku- ja eluasemestatistikat ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 862/2007 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 763/2008 ja (EL) nr 1260/2013*, ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ ning ingliskeelset terminit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui naistele ja meestele võrdsete väljavaadete ja võimaluste pakkumist.